

Masaż

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Wydział Lekarsko- Stomatologiczny
Kierunek studiów	Fizjoterapia
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>
Profil studiów	Praktyczny <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>
Forma studiów	Stacjonarne <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>
Typ modułu/przedmiotu	Moduł C - Nauki w zakresie podstaw w fizjoterapii/ Obowiązkowy <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie <i>(egzamin/zaliczenie)</i>
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Podstaw Fizjoterapii Wydziału Lekarsko- Stomatologicznego WUM ul. ks. Trojdena 2c 02-109 Warszawa tel.: (022) 57 20 920 https://zakladrehabilitacji.wum.edu.pl/ e-mail: zpf@wum.edu.pl <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab.n.med. i n. o zdr. Anna Hadamus
Koordynator przedmiotu	mgr fizjoterapii Katarzyna Roguska, katarzyna.roguska@wum.edu.pl <i>(tytuł, imię, nazwisko, kontakt)</i>
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	mgr fizjoterapii Katarzyna Roguska, katarzyna.roguska@wum.edu.pl <i>(imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusa)</i>
Prowadzący zajęcia	dr n. med. Izabela Korabiewska

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	mgr fizjoterapii Katarzyna Roguska dr n. med. Sebastian Wójtowicz
--	--

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	I rok, semestr II	Liczba punktów ECTS	2.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		2	0.1
seminarium (S)		4	0.2
ćwiczenia (C)		25	1.0
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		19	0.7

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Opanowanie przez Studenta pełnych i nowoczesnych wiadomości o istocie, znaczeniu, metodach i technikach wykonywania masażu, a także zrozumienie wpływu tej formy działania czynnika mechanicznego na organizm człowieka.
C2	Przygotowanie Studenta do samodzielnej, odpowiedzialnej i świadomej pracy zawodowej, w której będzie on dokonywał wyboru odpowiedniej metody i techniki wykonywania masażu, adekwatnie do indywidualnej sytuacji zdrowotnej pacjenta.
C3	Nauka wykonania zabieg masażu ręcznego jak/ i z wykorzystaniem aparatury i urządzeń pomocniczych organizując warsztat pracy masażyście zgodnie z wymogami ergonomii i przestrzegając zasad etyki zawodowej w trakcie realizacji powierzonych zadań.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
C.W3	mechanizmy oddziaływania oraz możliwe skutki uboczne środków i zabiegów z zakresu fizjoterapii;
C.W5	zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta;
C.W7	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;
C.W8	wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń stosowanych w kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
C.U1	przeprowadzić badanie podmiotowe, badanie przedmiotowe oraz wykonywać podstawowe badania czynnościowe i testy funkcjonalne właściwe dla fizjoterapii, w tym pomiary długości i obwodu kończyn, zakresu ruchomości w stawach oraz siły mięśniowej;
C.U2	wypełniać dokumentację stanu zdrowia pacjenta i programu zabiegów fizjoterapeutycznych;
C.U8	Zaplanować, dobrać i wykonać zabiegi z zakresu kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;
C.U9	obsługiwać i stosować urządzenia z zakresu kinezyterapii, fizykoterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;
C.U10	wykazać zaawansowane umiejętności manualne pozwalające na zastosowanie właściwej techniki z zakresu kinezyterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

W1	
W2	

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	
U2	

Kompetencje społecznych – Absolwent jest gotów do:

G.K01.	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści z wielu dyscyplin naukowych, pluralizmu teoretycznometodologicznego w nauce;
G.K02.	samooceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności zawodowych, nie podejmowania działań, które przekraczają jego możliwości i kompetencje, a w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu zasięga opinii ekspertów;
G.K03.	utożsamiania się z wartościami, celami i zasadami realizowanymi w praktyce fizjoterapeutycznej, odznaczania się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań terapeutycznych;
G.K04.	dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu oraz przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej; kierowania się właściwie pojętą solidarnością zawodową; dostrzegania potrzeb przynależności do organizacji fizjoterapeutów;
G.K05.	okazywania tolerancji dla postaw i zachowań wynikających z odmiennych uwarunkowań społecznych i kulturowych oraz do rozpoznawania wpływu sytuacji życiowych pacjentów na ich stan zdrowia; kierowania się wartościami humanistycznymi w relacjach osobowych; nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem;
G.K06.	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu fizjoterapeuty; dostrzegania i formułowania problemów moralnych i dylematów etycznych związanych z własną i cudzą pracą; poszukiwania optymalnych rozwiązań, postępując zgodnie z zasadami etyki;
G.K07.	określenia priorytetów służących realizacji zadań wyznaczonych przez siebie lub innych; planowania poszczególnych etapów działań;
G.K08.	przyjęcia odpowiedzialności za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki; formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;
G.K09.	realizacji zadań w sposób zapewniający bezpieczeństwo własne, otoczenia i współpracowników; przestrzegania zasad bezpieczeństwa pracy; działania w warunkach niepewności i stresu, pełnienia obowiązku niesienia pierwszej pomocy osobom poszkodowanym;
G.K10.	dbałości o poziom sprawności fizycznej, niezbędnej do wykonywania zadań właściwych w działalności zawodowej fizjoterapeuty; prezentowania postawy promującej zdrowie i aktywność fizyczną; ostrzegania przed zagrożeniami zdrowotnymi;

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykłady	Obecność na wykładach jest obowiązkowa. Na każdym wykładzie sprawdzana jest lista obecności. Każda nieobecność wymaga jej odrobienia w sposób uzgodniony z	C.W3 C.W5 C.W7

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	wykładowcą. Tematyka: Teoretyczne wprowadzenie do masażu leczniczego.	C.W8
Seminaria	Obecność na seminariach jest obowiązkowa. Na każdym seminarium jest sprawdzana lista obecności. Nie ma możliwości wejścia na seminarium osób spóźnionych o więcej niż 15 minut. Każda nieobecność wymaga jej odrobienia w sposób uzgodniony z własnym wykładowcą. Tematyka: Teoretyczne wprowadzenie do masażu leczniczego BHP pracy masażysty Techniki masażu klasycznego i ich wpływu na tkanki i układy organizmu człowieka.	C.W3 C.W5 C.W7 C.W8
Ćwiczenia	<u>ĆWICZENIA – ważne informacje</u> Obecność na ćwiczeniach jest obowiązkowa. Ćwiczenia w odbywają się zgodnie z planem zajęć. Na każdym ćwiczeniu jest sprawdzana lista obecności. Nie ma możliwości wejścia na zajęcia osób spóźnionych o więcej niż 10 minut. Każda nieobecność wymaga jej odrobienia w sposób uzgodniony z własnym wykładowcą. Zaliczenia odbywają się etapowo w trakcie roku akademickiego i mają formę ustaloną przez prowadzącego zajęcia. Tematyka: - Masaż kończyny dolnej wraz z obręczą - Masaż kończyny górnej wraz z obręczą - Masaż grzbietu i karku - Masaż powłok brzusznych - Masaż twarzy - Masaż klatki piersiowej	C.U1 C.U2 C.U8 C.U9 C.U10 G.K01. G.K02. G.K03. G.K04. G.K05. G.K06. G.K07. G.K08. G.K09. G.K10.

7. LITERATURA

Obowiązkowa

- Zborowski A. *Masaż klasyczny*. AZ, Kraków 2008

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

2. Zborowski A. Manualny drenaż limfatyczny, Firma Wydawniczo- Handlowa A-Z, 2017
3. Gwardzik M. Masaż. Teoria i praktyka. Podręcznik dla masażystów i fizjoterapeutów. Wydawnictwo Edukacyjne ESAN. Warszawa, 2016

Uzupełniająca

1. Muscolino J.E., Badanie palpacyjne układów mięśniowego i kostnego z uwzględnieniem punktów spustowych, stref odrurowych i stretchingu, Edra Urban&Partner 2016
  2. Buckup J, Hoffmann R: Białoszewski D, Hadamus A- red.n. Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i mięśni, PZWL, Warszawa 2020
  3. Gawryszewska A., Fluder M.,Marciniak R. Atlas anatomii palpacyjnej. Tom 1. MedPharm. Wrocław, 2019
  4. Gawryszewska A., Fluder M.,Marciniak R. Atlas anatomii palpacyjnej. Tom 2. MedPharm. Wrocław, 2021
- Zalecane czasopisma naukowe:
5. Ortopedia Traumatologia Rehabilitacja
  6. Medycyna Sportowa

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
C.W3, C.W5, C.W7, C.W8	1. Czynne uczestnictwo – wykład	100% obecność na wszystkich zajęciach (w tym nieobecności odrobione wg zaleceń wykładowcy)
C.W3, C.W5, C.W7, C.W8	1. Czynne uczestnictwo – seminarium	100% obecność na wszystkich zajęciach (w tym nieobecności odrobione wg zaleceń wykładowcy)
C.U1,C.U2, C.U8, C.U9, C.U10, G.K01. G.K02. G.K03. G.K04. G.K05. G.K06. G.K07. G.K08. G.K09. G.K10.	1. Czynne uczestnictwo w ćwiczeniach. 2. Aktywność na zajęciach. 3. Zaliczenia etapowe –pisemne lub ustne.	100% obecność na wszystkich zajęciach (w tym nieobecności odrobione wg zaleceń wykładowcy), uzyskanie min 60% pkt. z każdego zaliczenia etapowego.

9. INFORMACJE DODATKOWE

Informacje o zaliczeniu:

Zaliczenie teoretyczne- etapowe 2 terminy (podstawowy i poprawkowy); test pisemny- różna forma;

Zaliczenie praktyczne- 2 terminy (podstawowy i poprawkowy)

Ocena końcowa z przedmiotu (semestr II): zal/ nzał

Koło naukowe: SKN Fizjoterapii (Koło posiada sekcje tematyczne)

Opiekun Koła: dr n.med. Sebastian Wójtowicz

<http://sknfizjoterapii.wum.edu.pl/>

Dojazd na zajęcia:

Zakład Podstaw Fizjoterapii Wydziału Lekarsko- Stomatologicznego WUM

ul. ks. Trojdena 2c 02-109 Warszawa

<https://zakladrehabilitacji.wum.edu.pl/>

Regulamin:

Podczas pierwszych zajęć w roku akademickim każdy Student/-ka ma obowiązek:

zapoznania się z regulaminem odbywania zajęć z przedmiotu,

zapoznania się z sylabusem z przedmiotu,

zapoznać się z literaturą obowiązkową i uzupełniającą,

zapoznać się z tematami zaliczeń śródrocznych i zaliczenia końcowego,

zapoznać się z przepisami BHP obowiązującymi dla sali ćwiczeń.

Procesem dydaktycznym kieruje nauczyciel akademicki, w związku z czym, Student/-ka powinni:

podporządkować się poleceniom prowadzącego i przestrzegać wspólnie podjętych ustaleń,

zwracać się do niego w sytuacji wystąpienia podczas toku zajęć trudności i wszelkich wątpliwości.

Student/-ka zobowiązany jest w czasie roku akademickiego do:

punktualnego zgłaszania się na zajęcia do sali wykładowej oraz do sali ćwiczeń,

posiadania identyfikatora,

posiadania ustalonych pomocy dydaktycznych zalecanych na pierwszych ćwiczeniach lub/i wskazanych na kolejnych zajęciach,

poszanowania sprzętu w sali wykładowej i sali ćwiczeń (o ewentualnym uszkodzeniu lub zniszczeniu sprzętu należy poinformować osobę prowadzącą zajęcia).

Student/-ka ma obowiązek uczestnictwa Studenta/-ki we wszystkich zajęciach dydaktycznych:

nieobecność podczas wykładu Student/-ka powinni odpracować w formie wg wskazań osoby prowadzącej,

nieobecność na ćwiczeniach Student/-ka zobowiązani są odpracować z inną grupą lub w formie wg wskazań osoby prowadzącej zajęcia z danego przez prowadzącego zagadnienia,
zapoznania się Studenta/-ki oraz przyswojenia przez nich wiadomości potrzebnych do odbycia kolejnych ćwiczeń, po podaniu tematu przez prowadzącego oraz samodzielnego przyswajania wiedzy podstawowej jak i dodatkowej z danej dziedziny oraz literatury obowiązkowej i uzupełniającej.

Student/-ka ma prawo do:

nieobecności podczas choroby i za okazaniem zwolnienia lekarskiego (każda nieobecność będzie rozpatrywana indywidualnie) i ustalenia z osobą prowadzącą formy odpracowania w formie wg wskazań osoby prowadzącej z zagadnień objętych w tematyce przedmiotu.

Osoba prowadząca zajęcia dydaktyczne ma obowiązek:

egzekwowania od Studentów/-ek posiadanej wiedzy, umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych wymaganych na danych zajęciach z przedmiotu,
niedopuszczenia Studenta/-ki, łamiących regulamin, do odbywania zajęć w sali ćwiczeń,
przekazania wiedzy z obowiązującego zakresu umieszczonego w sylabusie przedmiotowym,
wykorzystywania pomocy dydaktycznych podczas zajęć dydaktycznych,
respektowania procedur dydaktycznych zawartych w sylabusie przedmiotowym.

Osoba prowadząca zajęcia z przedmiotu ma prawo do:

niedopuszczenia Studenta/-ki, nieposiadającego wymaganej wiedzy, do odbywania zajęć w sali ćwiczeń.

Warunki przystąpienia Studenta/-ki do zaliczenia końcowego:

zaliczenie wszystkich zajęć objętych w sylabusie przedmiotowym z przedmiotu,
odrobione, usprawiedliwione nieobecności podczas toku nauczania z przedmiotu - według zaleceń prowadzącego,
identyfikator oraz dokument tożsamości ze zdjęciem.

Dodatkowo:

Zaliczenie odbywa się na ostatnich ćwiczeniach, według kolejności i tematyki zaproponowanej przez prowadzącego ćwiczenia, które ustalone są podczas pierwszych zajęć.

Dyżury/ konsultacje: według grafiku zamieszczonego w Zakładzie Podstaw Fizjoterapii WLS WUM

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich